

NÉPI EGYSÉG

MA:

a lakbér-rendelet
végleges szövegének
ismertetése
(4 old.)

Kilencvennyolc esztendő tanulság

Nemcsak esetleges népszerűségét, hanem olykor személyes szabadságát is kockáztatta az az író, történész vagy társadalomkutató, aki megkísérelte az oknyomozó történelem eszközeivel, vagy a társadalmi jelenségek közti összefüggés módszerével reávilágítani az 1848-as magyar szabadságharc törvényszerűségeit bekövetkező bukására, a Világost nyomon követő 1849 október 6-ra.

Igen, az osztrák imperializmussal szövetséget kötött magyar ábrándok korszakában, 1914 előtt, Trianon után pedig az úri Magyarországon, vagy a román szovinizmus járma alatt nyugós Romániában nem volt álmáltozás akár csak megpróbálni a magyar nép egyik nagy tragédiája okainak kielégését. A magyar szabadságharc kudarcát előidézőnek feltárása vádirat lett volna ugyanakkor a „boldog” ferencjózsefi idők, a többmillió földtelen magyar parasztot számláló kormányzati rendszer ellen, de pálcát tört volna a felett a rendszer felett is, amely nem a kisértétek összefogásában és az igaz, a népi alapokra helyezett minőségi demokratikus felépítésű Szovjetunióval szembe fordított külpolitikájának tájekozódásában, hanem éppen ennek ellenkezőjében, a gyűlöletviszában, a tömegek tévtervező főnevezetésében találta meg a vonalvezetést.

A Nyugatról Kelet felé indult polgári demokratikus forradalmi megmozdulások 1848 március közepén értek el Magyarországra. De amíg az akkor haladó szellemiséget jelentő polgári demokrácia megteremtéséhez Nyugaton megvoltak a történelmi és társadalmi feltételek, addig Magyarországon ez hiányzott. Az ország iparosítása, a korszerű gépipar még a gyermekcipőjébe sem véselt. A forradalom nélkülözötte az alkalmatlan mozgósító erőt, a paraszti dolgozókat. A magyar forradalom vezetőinek nem sikerült maguk mellé állítaniuk a millió földtelen tömegeket földosztással, amit a népi demokrácia ugyan közel egy évszázaddal később, de az 1918-as magyarországi forradalom második tanulsága után első feladatnak között valónak tekintett. S végül az osztrák imperializmus a régi „ország uralkodói” elve alapján a szociális tartalommal induló forradalmat úgy állította be az elnyomott magyarországi nemzetiségek, a románok és szlovákok előtt, hogy a magyarországi elszigetelődött, egyedül maradt, Nem állítható, hogy a szabadságharc ügye nem lett volna bukásra ítélt akkor is, ha mindez nem történik meg. Annál

azonban bizonyos, hogy a szociális jelleg erősödése és a kialakuló nemzeti-ségi részvétel kiszoríthatta volna a forradalmi gyűlöletet, olyan erőt teremlően ezzel, hogy az adott helyzetet figyelembe véve, a cári Oroszország megmondja a beavatkozást a forradalmi hadak leverésére. Ez szinte beláthatatlan kihatással lett volna a délkelet-európai népek társadalmi és politikai fejlődésére. Délkelet-Európa utóbbi száz éve másként alakult.

Ha a magyar nép történelme csak az azóta eltelt kilencvennyolc esztendőből állna, akkor is mérhetetlen tanulság vonható le. Ma az ipari munkásság álcápat a megtisztult, népi demokratikus kormányzati rendszer építésének és megszilárdításának a munkájában. A földművelés, a tulajdonképpeni dolgozó parasztság vágya teljesült a földosztással, gazdaságilag tehát támogatott, politikai jogokhoz jutott, felvilágosodása számára pedig széles távlatok nyíltak.

A nemzeti elszigetelődés, az „egyedül vagyunk” ostoba, kódszó, begubózásra hajlító irányzata tünőben van. Az ország következtetésen haladó erői, amelynek élén a Román Kommunista Párt áll, kristálytiszta nemzeti-ségi politikai programjával. Románia dolgozó magyar népének megadja a nemzeti-ségi kérdést megoldóknak a biztosítékát. A nemzeti-ségi kérdés, mondotta éppen a napokban Moraru Nicolae, a kiváló román közíró, lényegében a román demokrácia kérdése. A demokrácia kérdése megoldóknak tekinthető, mert a törvényhozó erő, a végrehajtó hatalom mélyen demokratikus: a román demokrácia eljutott a nemzeti-ségi kérdés megoldásához is.

A Romániában élő magyar munkás, dolgozó földműves és az igaz helyét megtaláló értelmiség előtt tudatos az a tétel, hogy politikai kérdéseink a román demokráciában oldódhatnak és oldódnak meg, gazdaságilag a magyarországi érdeke azonos az együttműködő román nép gazdasági színvonalának a javulásával, kulturális vonatkozásban, hasonlóan, a mi művelődési problémánkkal része az ország általános kulturális kérdéscsoportjainak.

Visszajutunk és nézzük így október hatodikát és akkor biztosan lehetünk abban, hogy az aradi tizenhárom vértanú kilencvennyolc év előtt áldozata még sem volt hiábavaló. Ekkor láthatjuk és látathatjuk igaz valóságát október hatodikát és az azóta eltelt időket máig.

PÁL JÁNOS

Luca László:

„Nem akarunk többé ágyutöltelék lenni az imperialisták háborús célja érdekében”

(Bukarest) — Pénteken délután a fővárosi Universităţii-terén hatalmas nagygyűlés volt, amelyen 300.000 ember vett részt és emelte fel tiltakozó szavát a háborús uszító imperialisták ellen és fejezte ki együttérzését a hős görög nép iránt a demokratikus Görögországgal folyó harcban. Mezőnce, cu Eduard, a Népvédelem országos főtitkárának, Lupu Nicolae egyetemi tanárának és Bernachi Gabriellának, a Fasisztellenes Néki Szövetsége orszá-

gos elnökének beszéde után Luca László, a Román Kommunista Párt titkára a többi között ezeket mondotta:

— Nem akarunk többé hadszíntér lenni az imperialisták számára, nem akarunk többé ágyutöltelék lenni háborús céljaik érdekében. Ezért haladunk előre és még szorosabban és határozottabban tekintünk a munkás-ország teljes egységének megteremtésére, az egységes munkáspárt létrehozatala felé.

A görög kérdés igazi háttere

Manuilszki ukrán főmegbízott nagyhatású beszéde Az ENSz politikai bizottságában

(Newyork) — Az Egyesült Nemzetek Szervezetének közgyűlésén a politikai bizottságban tovább folytatták a görög kérdés vitáját és felszólalt Manuilszki Dmitrij, az ukrán küldöttség vezetője is. A Görögországi eseményekért Angliát és Amerikát hibáztatta és követelte az idegen katonaságnak Görögország területéről való azonnali kivonását, a külföldi beavatkozás megtiltását és lehetőség nyújtását annak, hogy a görög nép dönthesse saját sorsa felett. Manuilszki utalt arra, hogy Görögországban tovább folynak a hadműveletek, amelyeket az angol-szászok támogatnak, pedig az alap-szabály legfontosabb elveivel nem egyeztethető össze ez a nyílt beavatkozás. Anglia — mondotta az ukrán kiküldött — fegyveres erejének egy részét Görögországban tartja, hogy támogassa és fenntartsa a monarcho-fasiszta népiellenes rendszert tovább szítsa a véres görög polgárháborút, amely azzal a veszélytel fenyeget, hogy a békeszerető

balkáni államok elleni háborúvá nő, vi ki magát.

Manuilszki hangsúlyozta, hogy a görög monarcho-fasiszta rendszer a polgárháború következtében kudarcot vallott politikailag, sőt a görögországi angol politika is csődöt mondott. „Ez nem véletlen”, — tette hozzá az ukrán küldöttség vezetője. — Aki arra számít, hogy külföldi beavatkozás segítségével igába hajtja a görög népet, nem vette számításba azt, hogy a népek — akár a legkisebb népek is — a háború után már nem olyanok, mint amilyenek a második világháború kitörésekor voltak... Ha nemetnek a legkegyetlenebb terror ellenére sem sikerült térdre kényszeríteni a bátor és szabadságszerető görög népet, annál kevésbé lehetséges ez most, amikor ez a nép megdöbben a szabadságsért és függetlenségért vívott harcban. Nem, ez nem fog sikerülni senkinek, — mondotta emelt hangon Manuilszki, majd a továbbiakban így folytatta felszólalását:

Görögországot a Balkán tűzfészkevé akarják tenni

— A görög kérdés lényege nem az, hogy valaki veszélyeztetni Görögországot területi épségét és függetlenségét és az Egyesült Államoknak emiatt meg kell védenie ettől a veszélytől Görögországot, Czaldarist és Zervast. A kérdésnek az a lényege, hogy a háborús gyújtogatók Görögországot a nyugtalanság és a fegyveres összecsapások fűzfészkevé akarják tenni a Balkánon, hogy Görögországot katonai szövetségbe akarják vonni Törökországgal, sőt talán Olaszországgal is és összeütközéseket akarnak fellobbantani a Balkánon, hogy valaki, aki csapataival elfoglalja Görögországot, mindkét lábát meg akarja vetni a Földközi-tengeren, azzal a céllal, hogy behatolhasson Palesztinába és az arab Kelet országába, közelebb jutasson a Szelei-csatornához és ezzel olyan hadászati helyzetbe jusson, amelyben veszélyeztetheti a Szovjet-uniót.

Manuilszki ezután emlékeztetett Lippmannnak, a híres amerikai hír-magyarozónak, a „New-York Herald Tribune” hasábjain 1947 áprilisában tett következő kijelentésére: „Nem azért választottuk Törökországot és Görögországot, mert különösen szükségük van segítségére, hanem azért, mert ezek az országok olyan hadászati kapuk, amelyek a Fehete-tengerhez és a Szovjetunióval való kapcsolatukat.”

E terjeszkedő tervek végrehajtása céljából alakult — Czaldarist nyilatkozata szerint — a Biztonsági Tanács keretében a határvidéki összetűzések felülvizsgálását célzó bizottság — folytatta Manuilszki —

E bizottság többsége ellent mond a jelentésnek, amelyről csak azt mondhatjuk, hogy benne a tényeket képzelték, az ésszerűséget elhárították és az ésszerűséget hamis tanúság váltotta fel. Ebből a célból került ez a kérdés Czaldarist-féle kiadásban a közgyűlés elé: annak tekintélyével akarják leplezni a Görögország elleni új beavatkozást.

Vádoló kérdések, amelyekre választ vár a világ

— Miért nem adják meg a görög népek a jogot arra, hogy megsemmisítse a fasiszmus utolsó maradványait és saját választása szerint alakíthassa meg demokratikus intézményeit? Milyen alapon vonják meg a görög néptől a jogot, hogy saját erejéből oldhassa meg a saját kérdését és gazdája lehessen országának? Milyen alapon parancsolhat ki meg Nagybritannia a görög né-

nek, hogy kit válasszon a parlamentbe és milyen alapon alakított Anglia, neki megfelelő görög kormányt? Az ENSz alapokmányának melyik szakasza alapján engedték át Görögországot Zervasz, Gonatesz, Turkovatilis és mindazok önkényének, akik a német megszállóknak segítették a hazafiak elleni harcban? — fejezte be vádoló kérdéseivel nagyhatású beszédét Manuilszki.

Készül az új étolaj

(Bukarest) — A Nemzeti Szövetkezeti Intézet legújabb jelentése arról számol be, hogy a napraforgómagvak beszületése kielégítő módon folyik. Eddig összesen 1200 vagon magot szolgáltattak be. A beszületett mennyiséget azonnal az olajpreksekbe irányítják, amelyeket máris teljes üzemmel dolgoznak. A beszületés egyre emelkedő irányszor mutat, úgyhogy remélhető, hogy a hónap közepe után már meg is kezdik az új termésű olaj szétosztását.

Golyócsapágys

ólmcsövek, exenderprás, centrifugák, olajmalmi gépek, buza- és kukoricaőrítő henger-
székek, traktorfelők azonnali
szállításra kaphatók. Minden
géptípus hegesztését előnyö-
sen vállalunk.

INDUSTRIA de MAȘINI

Temesvár II.,
Kogălniceanu-utca 8 szám
Telefon 56-97

A zsarolás nem fog

Az utóbbi időben egyre gyakrabban
esik szó a háború lehetőségéről, állam-
terükről, politikuskok és világslapok fog-
lalmoznak a kérdéssel és különösen
azóta figyelt fel a világ közvéleménye
erre a szembeszálló két táborra, a de-
mokraták és a reakciók egyaránt ér-
deklő és érintő problémára, amióta VI.
sinzki szovjet külügyminiszterhelyet-
tes az Egyesült Nemzetek Szerveze-
tének közgyűlésén teleplezte az ameri-
kai háborús uszítókat. A népi demok-
rácia újat választó országok, az élen a
békébarát Szovetséggel, nem akar-
nak háborút, aminek számtalan tanú-
jelét adva, Amerika hatalmas iparvál-
alatának vezetői viszont szeretnék új-
ból lángra lobbanítani a világot, hogy
ezzel ismét megsokszorozzák amúgyis
hatalmas vagyonukat. Időszerről tehát a
kérdés felvetése: lehet-e egy újabb
háború?

Wallace, az amerikai haladó mozga-
lom vezetője egyik legutóbbi beszédé-
ben újra bejelentette, hogy a demok-
rata parton belül kíván működni mind-
addig, amíg csak féltreírhatatlantól ki
nem derül, hogy ott semmi keresni-
valója nincs. Roosevelt küzdőutára is-
mét erőiesen sikraszállt a háborús
uszítók ellen, a tőkés és szocialista vil-
ág békés együttműködése mellett.
Hangsúlyozta, hogy a kommunizmus
eszméjét sem törvényhozási úton, sem
erőszakkal elnyomni nem lehet. Aki
nem akar egy világban élni a kommun-
istákkal, az új háborúra vesz irányt.
— mondotta az USA volt alelnöke.

Az amerikai trüszökök vezetői általá-
ban attól tartanak, hogy ami a világ
szocialista egyhatoda és Kelet-Európa
népi demokráciái minden nehézség el-
lenére egyenletesen fejlődnek, a tőkés
világot a közelgő válságok alapjaiban
rendítik meg és erejét aláássák. A há-
ború kitörését azonban a megfigyelők
általában nem tartják valószínűnek
három oknál fogva.

Elsőször, mert az amerikai (ömegek
nagyfokú háborús fáradtság vett erőt.

Másodszor, azok az imperialista kör-
rök, amelyek legalább önmagukat nem
akárják becsapni, arra a belátásra ju-
tottak, hogy az USA erejéből nem fut
a támadó háborúra a Szovjetszövetség
ellen. Kennan, Marshall külügyminis-
ter „orosz szakértője”-vel érdekes vi-
tát folytatott egy ismert amerikai pub-
licista és az alábbiakat mondotta:

„...Az eurázsiai földrész hatalmas
térsg és az USA katonai hatalmának,
akár milyen nagy is legyen, messyan-
nak a maga korlátai. Mi egy sziget-
kontinensen élünk. Hatalmas tengerek
választanak el bennünket az ázsze-
pas színelhétől. Viszonylag kis lakos-
sággal rendelkezünk, amelyet háború
esetén jelentős mértékben a katonai
hatalmakat alkotó bonyolult fegyverek
és gépek termelésére, szállításra és
karbantartására kell felhasználnunk. A
Szovjetszövetséghez képest az USA-
nak nincsenek megfelelő gyalogsági
tartálékai. Haditengerészetünk ura
ugyan a tengereknek, s birtokunkban
vannak a jelentősebb támadó fegyve-
rek is. De az eurázsiai földrész belsejé-
ben, mint az egy most tanuljuk meg,
a görög hegyekben, számos terület van,
ahol csak gyalogságra támaszkodha-
tunk...”

Harmadszor, az USA katonai szak-
értőinek ma már az a véleménye, hogy
az atombomba egyedül nem döntő
fegyver. Az „US News” című lapban
cikk jelent meg „Miert távoli az USA
és a Szovjetszövetség háborúja” cím-
mel és a katonai körök álláspontját
közre adva azt írja, hogy „A világnak
két táborra való szakadása nem jelent

A Román Kommunista Párt harcának eredményeképpen

Jelentősen nőtt az alkalmazottak és földművesek vásárlóereje

Az adóleszállítás révén sok cikknek felére szált le az ára

(Bukarest) — Mint az előző szá-
munkban megírtuk, a drágaság okát
főleg az elsőrendű közszükségleti
cikkre rótt túlságosan magas
adók és illetékek okozták. Az or-
szág demokratikus pártjai, élükön a
Román Kommunista Párttal, ke-
mény, megalkuvás nélküli harcot
folytatnak az igazságtalan adórend-
szer ellen, amelynek eredményekép-
pen a gazdasági talpraállás és pénz-
rögzítést végző miniszterközi bizott-
ság egész sor elsőrendű közszükség-
leti cikk adóját jelentősen csökkent-
te, ami az illető cikkek lényeges
olcsóbbodásához vezetett.

Igy például a hársnyára nehe-
zedő adók és illetékek összegét 43.
ról 8 százalékra szállították le, a
szövetekét 100 százalékról 60 szá-
zalékra, a talpét 47 százalékról 14
százalékra.

A földművesek számára annyira
nélkülözhetetlen cikkeknek, a csök-
kentes 44 százaléktól egészen 4 szá-
zalékig történt. A patkószeg után

eddig fizetett 96 százalékos illeté-
ket és adót 7, a rafvas után fize-
tendő 80 százalékos terhet 4 száza-
lékra szállították le. Ez természeté-
sen azt jelenti, hogy az illető cik-
kek ezután sokkal olcsóbban kapha-
tók, mint eddig. A falusi termelő
— ha olcsóbban jut a neki szüksé-
ges cikkekhez — bizonyára szíve-
sebben is hozza hivatalos árért piar-
a terményeit.

MENNYIVEL LESZ OLCSÓBB A LÁBBELI?

Az a bakancs, ami eddig 2600
lejte került, az adóleszállítás után
csak 1680 lejbe kerül. Az a sevrő-
bőrből készült férfi cipő, amelyért
eddig 3100 lejt kértek, most nem
kerül többé 1518 lejnél. Az 1700
lejes női cipő az eddigi ár helyett
már 1200 lejbe fog kerülni.

OLCSÓBB LESZ A VAS, EKE ÉS EGYEB MEZŐGAZDASÁGI SZERSZÁM

Egy 67 kiló súlyú eke, amely ed-

dig 3655 lejbe került, most csak
6818 lej lesz a falusi szövetkezetek-
ben. Az ekevas az eddigi 96 lej he-
lyett 7 lejbe kerül, a szeg kilója 144
lej helyett 113 lejbe, a rafvas 45
lej helyett 25 lejbe, a patkószeg ki-
lója 80 lej helyett 57 lejbe és így
tovább.

A kormányzat gondoskodott ar-
ról, hogy mindezekből a cikkek közül
megfelelő mennyiség jusson a falu-
si szövetkezetekhez. Most már a vá-
sárlóközönségre hárul a feladat,
hogy ha nem szolgálják ki a hiva-
talos áron, tegyen jelentést a Gaz-
dasági Ellenőrző Hivatalnál a szá-
botló szövetkezet ellen. Ugyanis,
ha a közönség nem segíti a kormá-
nyt az élet olcsóbbá tételére irá-
nyuló munkájában, az a rendelke-
zés is frott malaszt marad. Ezért
kíméletlenül a hatóságok kezére kell
adni minden olyan szövetkezetet
vezetőt, aki a fenti árnál többet kér,
mert ez szabotázsselekmény és
rendkívül súlyosan bünteték.

1. A termelő erők serkentése, 2. csapás a spekulatív tő- kére, 3. demokratikus jelleg, 4. a nemzeti munkán épül a Szovjetszövetség nyújtotta nyersanyag-támogatással

Ime ezek jellemzik az 1947-es pénzrögzítést

Nem üres szólam, hogy a demok-
ratikus erőknek a múlt év november
19-i parlamenti választáson elért
győzelme elhatározó jellegű
volt az ország életében. Valóban, a
választási győzelem lehetőséget
nyújtott arra, hogy a tervszerű gaz-
dasági és művelődési újjáépítő munka
immár megkezdődhessen, s előre-
haladásával magát a politikai de-
mokratizációt szilárdítsa. Ebben van a
különösen nagy jelentősége annak.

szervesen egymásba fonódnak

Az egyik kiegészíti a másikat.
Egészesség, a dolgozók érdekében
való gazdasági helyzet erősíti a po-
litikai demokratizációt, a politikai de-
mokratia viszont a belső realitá-
ción harc sikerével támogatja a
gazdasági javulást. Pontosan ilyen
viszony áll fenn a művelődési ténye-
zővel is. Nyilvánvaló tehát, ahogyan
említettük, hogy az ország dolgozó
magyar népe számára a demokrácia
gazdasági fejlődése biztosított a po-
litikai fejlődésre is, és ugyanakkor
nemzeti jogegyenlőségünk zá-
loga.

Nem új a megállapítás, hogy a

a gazdasági újjáépítés

nagyszabású előkészítését. Az ipari
hivatalok törvénye, az egyes ipar-
ágak részére megszabott havi ter-
melési terv, valamint az új alapokon
és szempontok szerint létesített gaz-
dasági ellenőrző szerv, egy-egy na-

hogy az itt lakó dolgozó magyar nép
tisztán lásson az ország dolgaiban,
felmérhesse azoknak a nagyhord-
erejű kérdéseknek a súlyát, amelyek
hivatottak arra, hogy a népi demok-
ráciát terebélyesítsék. Kivétel nél-
kül minden dolgozó magyarnak tud-
nia kell, városban és falun, hogy a
demokratikus politikai, gazdasági és
művelődési téren hozott és hozandó
intézkedések

földosztás után az augusztus 15-i
pénzrögzítés következik fontosság-
ban a gazdasági eredmények terén.
Magától értetődő, hogy a stabilizá-
ciót hosszú hónapok munkája előzte
meg. A munka megkezdésére a múlt
év december 1-én összeült parla-
ment adott lehetőséget. A képviselő-
ház ugyanis megszavazta a Nemzeti
Bank államosításáról szóló törvényt.
Tavasszal a rosszemlékű nemzetgaz-
dasági minisztérium vezetését Ghe-
orghiu-Dej, a Román Kommunista
Párt főtitkára vette át, s a minisz-
teriumnak még a névét is megvál-
toztatva megindította

A szilárd lej lélekeltani hatása buz-
dító a dolgozó osztályra, nagyobb
kedvvel dolgozhatik, hiszen tudja,
hogy bérének értéke nem mutat kü-
lengést. Emellett, azonban legalább
éppen annyira fontos rendelkezés a
gazdasági ellátószervek megszűntet-
tése és a munkaerőre észszerű elosz-
tása. Az intézkedés kétirányú. Egy-
részt a vállalatoknak kedvező fel-
tételeket teremt a jövedelmezőség
fokozására, az előállítás költségei
leszállításával, a felszerelés észsze-
rűbb kihasználására és megújításá-
ra, másrészt a munkásság és általa-
ban az alkalmazottak részére tény-
legesen felelmet és vásárlóerőben
fokozott javadalmaszt biztosít.

Másik jellegzetessége a mi stabi-
lizációnknak, hogy a spekulatív tő-
kére csapást mért. Köztudomású
ugyanis, hogy augusztus 15-e előtt a
pénz nagyrésze nem a termelést
szolgáltatta. Az a tény, hogy

nem az egész készpénz- állományt váltották be,

hanem egy részét zárolták, jelentős
mértékben hozzájárul a pénzpiac
egészséges állapothoz és ezzel a spe-
kulatív tőke eltűntetéséhez.

A pénzrögzítés megváltoztatta a
nemzeti jövedelemből való részesü-
lés arányát. Amíg a stabilizáció
előtt, éppenúgy, mint a tizennyolc
esztendő előtti manista „pénzrögzíté-
s” a nagy üzletemberek és föld-
birtokosok erejét szilárdította és ki-
váltságos helyzetét növelte, addig az
1947-es pénzrögzítésnek mélyrege-
sen demokratikus jellege van, mert a
munkásságnak, a dolgozó földmű-
vességeknek és az értelmiségnek jött
rész a nemzeti vagyonból, emelked-
dik.

Végül az, hogy a stabilizáció a
munkára, a termelésre és a Szovjet-
szövetségtől kapott nyersanyag-tá-
mogatásra épül, csorbítatlanul tar-
totta az ország politikai és gazdasá-
gi függetlenségét, sőt a független-
séget megszilárdította.

(Oe.)

Az árdragitónak ma is többie
van, mint nekünk — ha megadjuk
a kért árat, neki még több lesz, ne-
künk meg kevesebb.

3. NEPI EGYSÉG. okt. 6

Kinek mennyi lakbért kell fizetnie augusztus 15-től

A lakbér új lejben történő átszámításáról és az egyes bérleti csoportok meghatározásáról intézkedő minisztertanácsi napló magyarázatot ismertetést alább adjuk:

Az 1940 október 23 előtti kötött lakbér-szerződések

A lakások bérösszege az 1946 május 4-i 330 számú lakbértörvény-rendeletből indul ki és elsőnek azon bérlok lakbért állapítja meg, akik 1940 október 26. előtt már bérlok voltak. Ide tartoznak a fenti törvény 6. szakaszának A. csoportjába sorolt bérlok, tehát: közhivatali, köz- és magán-nyugdíjasok, közhasznú jogi személyek tisztviselői és nyugdíjasai, hadirok, hadiárva, hadiözvegyek, deportáltak vagy házastársaik, a kollektív szerződés hatálya alá eső munkások és tisztviselők, szakmai egyesületeikbe beírt írók, színészek és újságírók, egyetemi hallgatók, ha más foglalkozást nem űznek és mindazok, akik szegénységi bizonyítvánnyal igazolják, hogy vagyontalanok.

Az új lakbér kiszámításánál mindig az alapbér összegéből kell kiindulni. Ezt úgy tudjuk meg, hogy az 1940. évi bér összegét 38,6 százalékkal felelmejük. Ugyanis 1940 évtől 1946 május 4-ig a lakbér törvényesen ennyivel emelkedett. A fenti első csoportba tartozó lakók bérösszege a következő: Például a lakó 1940 október 26. előtti bérlelő léven, abban az időben havi 1000 lejt fizetett. Ehhez hozzáadunk 38,6 százalékot, kijön: 1386 lej. Ezt 1946-ban kétszeresére emelték: 2772 leire. Viszont az 1947. évi lakbér ennek négyeszeresére emelkedett: 10.088 leire. A mostani rendelkezés szerint 26 régi lejt 1 stabil leire kell átszámítani és így megkapjuk az ebbe a csoportba tartozó lakók lakbért: 357 lejt.

A 6. szakasz B. csoportjába tartozó bérlok, tehát: magánisztviselők, szabadfoglalkozásúak, önálló iparosok, kollektív szerződés hatálya alá nem eső alkalmazottak, valamint mindazok, akik a 6. szakaszban felsorolva nincsenek, lakásuk bérének a régi 50 lej helyett 1 stabil lejt fizetnek. Pld. Az 1940 október 26. előtti lakó lakbérre 2000 lej volt. Ehhez számítottunk 38,6 százalékot, kitesz: 2772 lejt. Ennek háromszorosa az 1948. évi rendelet szerint: 8316 lej, ezt viszont az 194. évi rendelet továbbá kétszeresére emelte: 83.160 leire. Ezt el kell osztanunk 50-nel, kitesz: 1663, kell tehát új lejben fizetni.

A 6. szakasz C. csoportjába tartozó bérlok, tehát: kereskedők, gázrosok lakásai után a következő lakbért fizetik: Ha a havi lakbérük 1940 október 26. előtt 3000 lej volt, ehhez hozzászámítottuk ugyancsak 38,6 százalékos emelést: 4158 lej. Ez az alapbér. Ehhez az 1946. évi rendelet szerint ötszörös emelés számított: 20.790 lej, ezt 1947-ben húszszorosára emelték: 415.800 lejre. Ezt az összeget elosztjuk 75-tel, azaz 75 régi lej felel meg 1 új lejnek, tehát az új lakbérük havonta 5544 lej lesz.

Az 1940 október 26 után kötött lakbér-szerződések

A második csoportba kerültek azok a lakások, melyeket 1940 október 26. után bérlelték ki, ezekre a rendelet úgy intézkedik, hogy ezeknek lakói az 1938 április 23—1938 október 26. közötti havi lakbért tartoznak stabil lejben fizetni két kisebb csoport kivételével. Első kivétel azok a lakók, akik a 6. szakasz A. csoportjába tartoznak (köz- tisztviselők, nyugdíjasok, munkások, magánisztviselők, deportáltak, stb.) ezek a lakbér 45 százalékat fizetik csak. Pld.: A bérlo 1940 október 26. után kötött a lakásba. Ezen

lakás bére 1938-ban 5000 lej volt. Most 2250 lejt kell fizetnie. Második kivétel a 6. szakasz C. csoportjába tartozó bérlok az 1938. évi lakbér kétszeresét fizetik, tehát ha például a lakó 1940 október 26. után foglalta el a lakást, melynek 1938-ban havi lakbéré 5000 lej volt, most ezért a lakbért 10.000 lejt kell fizetnie.

A rendelet megállapítja a nem lakások célját szolgáló bérlemények bérét is. Itt ugyancsak a 330—1946 számú lakbértörvényt veszi kiindulópontul. Itt általában az 1938. évben fizetett lakberek az irányadók.

Nevezetesen a törvény 7. szakaszának A. csoportjába tartozó bérlok, tehát: közhivatalok, hasznai nem hajtó köz- és magánjogviselők, iskolák, otthonok, iskolai intézmények, kintinok, kórházak, szövetkezetek, ellátószervek, újságok szerkesztőségei és kiadóhivatalai, politikai pártok és állami sorsjegyarúdnak az 1938 április 23. és 1938 október 26. közötti időben fizetett lakbér felét fizetik a mostani rendelet alapján.

A 7. szakasz B. csoportjába tartozó bérlok, tehát: legfeljebb 5 munkással vagy 5 lóerős motorral bíró műhelyek, szabadfoglalkozásúak lakásuktól különálló bérleményei és egyéb fel nem sorolt bérlemények után az 1938. év április-október 26. közötti havi lakbért tartoznak fizetni.

Mit értünk lakbér alatt

Az új rendelet lakbér alatt a bér-szerződésben előírt bér érti, amit a bérlo az ingatlan használatáért fizet, ez a rendelet szerint magába foglalja az adminisztrációs költségeket, használati és fenntartási költségeket, fűtést, víz, kéményseprést és szemét és általa-

A 7. szakasz C. csoportjába tartozó bérlok, tehát: kereskedelmi és ipari célokra használt bérlemények után az 1938. év április-október 26. közötti havi lakbér kétszeresét tartoznak fizetni.

A 7. szakasz D. csoportjába tartozó bérlok, tehát: klubok, hotelek, strandok, valamint a beépített ingatlanlannal együtt bérlet ipari berendezések lakbérére a mostani rendelet alapján az 1938. évi április-október 26. közötti időben fizetett havibér kétszerese.

A 7. szakasz E. csoportjába tartozó bérlok, tehát: luxus üzleteknek és helyiségeknek nyilvántartott bérlemények után az 1938 április-október 26. közötti havibér háromszorosát fizetik most.

A 330—1946 számú lakbértörvény alá nem eső bérlemények lakbérére az 1938 április-október 26. közötti időben fizetett havibér háromszorosa lett, a bér-szerződésben kikötött bérleti idő lejártáig. A fenti törvényrendelet 9. és 10. szakaszában foglaltak szerint ide tartoznak az építés alatt álló új ingatlanok, továbbá a kárt szenvedett vagy bérbe nem adott ingatlanok, felelőrtől beruházás esetén, vagy újjáépítés folytán, továbbá állami, megyei, városi és kézségi és más közjogi jogviselők régi és új ingatlanára vonatkozó bérlemények, amelyekben ipart vagy kereskedelmet űznek.

ban azokat a költségeket, amelyek az ingatlan használatával kapcsolatosak. A rendelet szerint abban az esetben, ha a bér-szerződésben a bérösszeget bennifoglaltatnak a fenti költségek is, anélkül, hogy azok külön lennének meghatározva, a lakbér megállapításá-

24.136 vetőgép vesz részt az őszi mezőgazdasági munkában Közel egymillió vagon termést raktározhatnak el

(Bulcarest) — Mint megírtuk, az egész ország területén megkezdődtek az őszi mezőgazdasági munkálatok. Az őszi munkálatokat a kormány rendelkezése értelmében október 25-ig be kell fejezni. A vetési munkálatok során 24.136 vetőgép áll munkába, amelyek október 25-ig 2.400.000 hektár földet vetnek be.

A géppel való vetéssel az egész országban 13.600 vagon búzát takarítunk meg. Ez a mennyiség 1.500.000 személynek biztosítja egy egész évi kenyérszükségletét, napi 250 grammal számíva.

A kormány a 14 aszálysújtotta megye részére 8200 vagon vetőgabonát utalt ki, amelyből 7000 vagon már meg is érkezett és szétosztották a gazdák között. Ennek a vetőgabonának az árát a földművelésnek csak akkor kell megfizetnie, amikor kukorica, burgonya, kukorépa és napraforgó termését már értékesítette.

Ebben az évben rendkívül bőséges kukoricatermés volt. Az állam máris gondoskodott raktárhelyiségekről, ahová 800.000 vagon kukorica, burgonya, kukorépa és napraforgó kerül elraktározásra.

Ha úgy jutunk, hogy szerződésben szereplő bérösszeget 25 százalékat levonásba hozunk. Viszont abban az esetben, ha csak egyezségeket tartalmaz a bér-szerződés ezekből a költségekből, akkor a levonás a fűtésre 5 százalékat, vízhasználatra taxára 5 százalék és a többi költségekre együttesen 5 százalék, a szerződésben foglalt bérösszegeből.

Ha elveszett a régi szerződés

A rendelet szerint azokra az ingatlanokra, amelyek 1938-ban nem voltak bérben vagy az 1938 évi lakbér-szerződés nem volna meg, akkor az 1938 évi pénzügyi kivétel, bérletért (valószínűleg) az irányadó. Az esetben pedig ha az ingatlan most bérbe van bérben, de 1938-ban a bérlet nem így volt, akkor a bérösszeg helyébe alapul az ennek megfelelő bérletért 100 százalékkal emelendő.

Abban az esetben, ha nem lehet megállapítani a bérletértet sem akkor a lakbér az 1938-ban kiadott hasonló ingatlan lakbérével lesz egyenlő, mely bér az erre a célra alakuló választott bíróság fogja megállapítani, amelynek előre az ingatlan felvétele szerinti járásbírója vezet, vagy annak helyettese, továbbá a háztulajdonos a bérlo által a tárgyalás előtt napig írásban bejelentett 1—1 választott bírója a tagja.

A rendelet értelmében a régi ingatlanoknál, amelyeket a jelen rendelet megjelenése után adják bérbe, a bér nem haladhatja meg az 1938 április-október 26. közt fizetett havi lakbér összegét.

A rendelet figyelembe veszi a most végbement köz- és magánisztviselői csökkentést is, úgy intézkedvén, hogy az érdekeltekre is vonatkoznak a jelen rendeletben foglaltak és pedig azokban a csoportokban van a helyük, amelyekben a leépítéskor dolgoztak.

A bérloknek kell befizetni a lakbér-adót

Újszerű, a bérlokkel szemben először intézkedéseket is tartalmaz a fenti rendelet. Nevezetesen 1947 augusztus 15-től kezdődően esedékes lakbérlelő a bérloknek az alábbi százalékoknak megfelelő lakbér-részletet közvetlenül az állami adóhivatalba kell befizetnie, ugyanakkor, amikor a lakbér fizetése esedékes a tulajdonossal szemben. Ez a különleges adó a bérlo végrehajtás útján is behajtható és késedelem esetén még 25 százalék emelést kell fizetnie az esedékes összegben felül az ingatlan felvétele szerint illetékes állami adóhivatalba.

A bérlok által a lakbérlelő különleges adó címén visszatartandó és befizetendő összeg a következő:

A 6. szakasz B-csoportjába tartozó bérlok, tehát magánisztviselők, szabadfoglalkozásúak, stb. a bér 40 százaléka; a 6. szakasz C-csoportjába tartozó bérlok, tehát kereskedők, gyárosok a bér 65 százaléka; a 7. szakasz C és B-csoportjába tartozó bérlok, tehát: kereskedelmi és ipari célokra használt bérlemények, stb. és klubok, hotelek, stb. a bérnek szintén 60 százalékat fizetik be adóba. A 7. szakasz A. és B-csoportjába, közhivatalok stb. tartozó bérlok és a legfeljebb 5 munkással vagy 5 lóerős motorral bíró műhelyek stb. tulajdonosai a bér 40 százaléka fizetik adóba. A 7. szakasz E-csoportjába tartozó bérlok, tehát: luxus üzletek stb. a bér 75 százaléka fizetik be adóba.

A rendelet kimondja azt is, hogy mi történik az esetben, ha a bérlo az 1947 augusztus 15. után esedékes lakbért is kifizette. Ez esetben azok a bérlok, akik 1947 augusztus 15. előtt fizették ki az 1947 augusztus 15. után esedékes lakbért, kötelesek viselni és kifizetni a fenti százalékok arányában az 1947 augusztus 15. után tartozott bérösszeget re kiszámított különleges adót, mintha nem lett volna fizetve ezen határidő előtt, azaz mintha a lakbér előlegezése nem történt volna meg.

Végül a rendelet intézkedik arra nézve is, hogy az 1947 október 1-ig esedékes lakbérlelőket érvényesen lehet fizetni 1947 október 10. napjáig bezárólag.

Jó pénzért

Olcsón

ÉRTESÜL AZ ESEMÉNYEKRŐL

1 havi

90 lej

Küldje be postai
utalványon kiadó
hivatalunkba.

LAPUNKAT
AZONNAL
CIMERE
KÜLDJÜK

ELŐFIZETÉS

Köztisztviselők
Földművesek
Munkások
Tanárok
Papok
Tanítók
Nyugdíjasok

SEPSISZENTGYÖRGY, str. Lenin u. No. 5.

Amit az ember csak úgy röptében lát a fővárosból

(Bukarest) — Az évente, egyszer, vagy kétszer a fővárosba utazó vidéki mindig újabb meglepetések érik. Mint ahogy a szülő sem veszi észre az állandóan környezetében lévő gyermeke fejlődését, úgy nem veszi észre a benszülött bukaresti sem, hogy hónapról-hónapra milyen változások ment át a város.

Ahogy a pályaudvarról a város felé sétáltam, első meglepetésem az utcákon uralkodó rend és tisztaság volt. Az üzletek kirakatai szépen rendezettek, áru is van bőven. Természetesen a kifüggesztett árakat szemléltem meg. Itt ért a második meglepetés. Az árak jóval, lényegesen olcsóbbak a mi árainknál.

NŐI RENDŐRÖK, AKIKKEL NEM LEHET CICAZNI

A Grivita és a Matache Macelaru sarkán fehérbeöltözött, félrecsapott sapkájú leány áll a forgalmi lámpát irányító készülékénél. A forgalmas útkereszteződésnél a piros fény kigyulladásakor engedelmesen állnak meg a gépkocsik. Óraműpontossággal gyűlnak ki a piros és zöld lámpák egyik irányból jövő kocsik sem áll tovább néhány pillanatnál. Vita, szóváltás, türelmetlen dudálásnak nyoma sincs. Miután kibámészkodtam magam a csinos női rendőrön, áttundultam az útesten. Alig léptem le a járdáról, egy női hang szólal meg a hátam mögött:

— Hűsz lej túntetést fizet uram.

Egy másik, szintén fehérbe öltözött forgalmi rendőr volt. Még csinosabb a másiknál. Kérdő tekintetemre azonnal fel is világosít. Szabálytalan helyen és szabálytalan időben igyekeztem át az útesten. Megmagyaráztam, hogy vidéki vagyok, nem tudhattam... Erre aztán mosolyogva engedte el a büntetést, de komolyan figyelmeztetett, hogy csak a gyalogjárók számára kijelölt helyen és csak akkor haladhatok át az útesten, mikor a jelzőlámpa zölden világít. Még magyarázkodni próbáltam, de már rám se hederített. Újabb áldozat igyekezett át odébb. Azt már megbüntette, pedig csinos fiatal lány volt.

Az inflációs időkben még fűtőkben csüngtek az utasok a nagy ritkán közlekedő villamosokról. Valóságos közelharcot kellett vívni egy talpalatnyi helyért a lépcsőn. Ma már kielégítő a villamosközlekedés, nem kell sokat várni rájuk és helyet is kap az ember. Hat lejték akár húsz kilométert is lehet utazgatni így.

A gépkocsiforgalom is megközelíti a bekebelit. A békeidőkből jól ismert bérkocsisok azonban teljesen eltűntek Bukarest képéből.

A NAGYVÁROS GYOMRA

Amit az ember a főváros legszembetűnőbb érdekességeivel végezett, önkéntelenül is a gyomra jut eszébe. Hogyan él a bukaresti nép? Négyezer hetenkint van kenyér, de ebből a vendéglők valószínűleg nem kapnak, mert a legelőkelőbb vendéglóban is csak puliszkát szolgálnak fel. Ha már a vendéglőknél tartunk, meg kell írjuk, hogy ott minden kapható, viszonylag nagyon olcsón. Bukarest mindig híres volt izletes, könnyű francia konyhájáról. Nos, az idei bőséges főzeléktermés mellett van is minden. Húst is lehet kapni, ha a vendég sokatmondó pillantással kacsint a pincérnek. A belváros tejszarnokháiban 6 lejért egy pohár tejet és két szelet puliszkát szolgálnak fel.

Más a helyzet a piacokon. Itt majdnem mindenért sorba kell állni. A főváros régi ismerőjének meglepetésként hat, hogy a heves vérmérsékletű, könnyen izgalombajló bukaresti milyen csodás fegyelmességgel áll sorba mindenütt. Ha a piac meg jelenik valamilyen ritkább áru, az asszonyok minden vita nél-

kül szépen sorbaállnak és így gyorsan megy a kiárusítás. Karszalagos gazdasági ellenőrök ügyelnek arra, hogy az árakat túl ne lépjék és ne csaljanak a mérlegen.

A paradicsom, dinnye és egyéb zöldség mellett nagy halmokban árulják a tengeri halakat. Az Oborban hegymagasságban tornyosul a kuckorcaliszt. A hegy tetején tábla az árral. Szinte hihetetlen, 8 lejért vesztegetik kilóját.

AZ ÜZLETI NEGYED UTCÁI

a délutáni órákban zsúfoltak. Fel tudnánk sok a fahasi vásárló. A bukaresti környéki földműves úgy látszik okosabb a miénkénél. Tömegével hoz-

za terményeit a piacra és a pénz el is vásárolja. A tejkimérő üzetek előtt hosszú sorok. A húscsarnok üres. Néha, ha hús, vagy hal kerül, azonnal rendezett sorok képződnek. Altalában, ahol a bukaresti látja, hogy csoportosulás van, ott nem sokat érdeklődik, hanem egyszerűen beáll a sorba. Néha mulatságos jelenetek játszódnak le. Egy fiatallemberekből álló jökevdű csoport egy eldugott sarokban szunyókáló cipőfűzőtől előtt állott sorba. Az asszonyok csak annyit láttak, hogy valamiért sorban állnak, tehát kapni is lehet valamit és felsorakoztak a fiatallemberek között. Persze rövidesen kiderült a turpisság. Az ilyesmin na-

gyon tud derülni a bukaresti utca. Egyik sarkon napraforgómagot árul egy fiú. Egy lej egy zacskóval. Egyik vásárló két lejt ad és tovább megy. Az árus otthagy árut, pénztárt és üvöltözve rohan a vevő után a tömegben. Mikor utoléri, ilyen szemrehányást tesz neki: „Mit gondolsz, maggaizdagodom az egy lejeden, itt a visszajáró lej, máskor várd meg, míg visszaadok.” Vagy nagyon becsületesek leitek ezek az árusok, vagy nagyon félnek a gazdasági eltenőzöktől.

A Bratianu bulváron állandóan nagy tömeg csodálja a kiállított új-típusú gépkocsikat. Valóban remek, a technika minden vívmányával felszerelt csodás alkotások. Legnagyobb sikert a szovjetgyártmányú ZIS-kocsi aratja. Jólöltözött úriemberek nézdegélik, fejüket csóválják és csak úgy maguk között állapítják meg: „Iám, lám, az ember nem is hitte volna...”

Bizony, az ember sok mindent lát, amit nemrég még nem hitt volna.

TIBOLDI BÉLA

Az iskolai év megnyitása alkalmából

Beszélgetés Gáspár Jenő főtanfelügyelővel a sepsiszentgyörgyi főtanfelügyelőséghez tartozó elemi iskolák helyzetéről

(Sepsiszentgyörgy) — Megkezdődött az új iskolai év. Az iskolapadok megteltek tanulókkal, fiatal gyermekekkel, jövőnk biztosítékával. Minden új iskolai év egyben új munkakérdést jelent tanulóknak, tanítóknak egyaránt. Új tervek, új elgondolások születnek meg ilyenkor, számbaveszik az adott körülményeket. Ezért látnak szükségesnek kapunyitást után felkeresni a sepsiszentgyörgyi tanfelügyelőséget, hogy

négy erdélyi megye

— Tanulóink száma — adja meg a választ Gáspár Jenő — megyék szerint a következő: Háromszéki megye: 17.000; Brassó megye: 2981; Fogarasi megye: 308; Székességi megye: 426; Ókírályság (egyelőre még csak Bukarestben van magyar tanuló iskolák: 69 tanuló. A közoktatásügyi minisztériumtól jóváhagyott tanítói állások a következők:

elbeszélgetünk az új iskolai év új kérdéseiről.

A tanfelügyelésen nagy a sürgősforgás. Jövedék várakozunk kell, mert Gáspár Jenő főtanfelügyelő éppen a közoktatásügyi vezérúttal beszél telefonon. Ahogy befejezi a beszélgetést, azonnal fogad. Első kérdésünk, hogy hány beiratkozott magyar elemi iskolai tanuló van a kerület megyéiben. Ugyanis a sepsiszentgyörgyi főtanfelügyelőséghez tartozik

és az ókírályság is

képpen oszlanak meg: Háromszéken 370, Brassóban 80, Fogarásban 12, Székességen 15, Bukarestben 6 magyar tanítói állást engedélyezett a minisztérium.

— Hány tanítót építettek le a költségvetési megkötések során?

— Háromszék megyében az elmúlt iskolai évben 406 tanítót és ovónői ál-

lás volt. Ebben az évben csak 370-at engedélyeztek. Tehát 124 tanítót és ovónőt építünk le. Ezek nagyrészt fellevezetett iskolákban helyezüek el. A leépítésnél arra törekedünk, hogy inkább a kezdő, fiatal tanítókat építsük le, mert azoknak könnyebb más megyékben, új állásban új életet kezdeni. Mint egy 20-25 szolgálati évvel rendelkező családostanítónak.

— Milyen intézkedéseket foganatosítottak az állástalan fiatal tanítók érdekében? — vetjük közbe.

— A megyében körülbelül 220 fiatal tanító van, — leginkább az elmúlt két év során szerzettük meg a tanítói oklevelet, — akiket nem tudunk elhelyezni. Ezek érdekében összeköttetésbe léptünk a többi magyar tanfelügyelőségekkel, Kolozsvárról, Aradról, Szatmárról és Temesvárról az a választ kaptuk, hogy ezeken a vidékeken

szükség van nagyon sok fiatal tanítóra

és azonnal el is tudják helyezni őket. Nagyobb baj az, hogy fiatal tanítók nem akarnak szülőföldjüktől messze ekerülni, sőt a legtöbb a saját falujában akar tanítósodni.

— Pedig egyáltalában nem volna kárunkra, ha egy-két évre idegenbe mennének. En is több mint hat évig tanítottam, kezdő koromban, szülőföldemtől jó ezer kilométerre, mégsem bántam meg soha, — teszi hozzá nevetve Gáspár Jenő.

Az iskolaeépítések elosztása kerül szóba. A főtanfelügyelő elbeszélése szerint a megyében és az egész kerületben az iskolaeépítések elosztása a legjelentősebb demokratikus szellemű döntés, ahol egyik nemzetiség sem kerül háttérbe. Sokkal nagyobb baj az, hogy nagyon sok helyen nem lehetett megkezdeni a tanítást, mert az iskolaeépítések még nem ültették ki az IN-COOP. Ugyanis a nyár folyamán nagyon sok helyen a cséplésnél begyűjtött gabonát a szövetkezetek az iskolaeépítésekben helyezték el.

Milyen a magyar és román tanítók viszonya a falvakon?

— teszünk fel még egy kérdést.

— A lehető legbenszorosabb. A két tanfelügyelőség viszonya is egyre barátságosabbá válik. És ez nagyon fontos is, hiszen elsősorban a tanítók hiányát ellátni a magyar-román megbékélés, magyát a tanulógyermek között. Nagymértékben ettől függ egy nemzetiség életmódjának világszínre kerülése. — mondja bucsuzó Gáspár Jenő főtanfelügyelő.

BEKE GYORGY

HIREK

A ROMÁNIAI MAGYAR NÉPI SZÖVETSEG NAPILAPJA

Szerkesztő bizottság: dr. Horváth Miklós, dr. László Ferenc, Szemer Ferenc
Feladó szerkesztő: SZABEDI LÁSZLO

ELŐFIZETÉSI DIJAK:

1 óra	110 Lei
3 óra	315 Lei
Fél évre	600 Lei
Égész évre	1100 Lei
Munkásoknak 1 óra 90	3 óra 270
Földműveseknek 1 óra 90	3 óra 270
Nyugdíjasoknak 1 óra 90	3 óra 270
Vállalatoknak és Bankoknak	180 Lei havonta

Előfizetéseket csak készpénzfizetés ellenében vesszünk fel, előzetes postai beküldés mellett.

KÉZIRATOKAT NEM ÖRZÜNK MEG

Szerkesztőség és kiadói hivatal, Sepsiszentgyörgy, Lenin-út 5. Távfessző: 298
Brassói kiadói hivatal és szerkesztőség, Kirendeltség: Str. Argentinilor 16. — Távfessző: 17-53.
Bejegyezve a brassói törvényszéken G. II. 1768-1944 szám alatt

SZOLGÁLTATÓ GYÓGYSZERTÁRAK

Brassó, Vasárnap: Domnariu, Szabadság-ér 13 és Tomescu, Hentes-utca 2. — Hétfő: Neustädter, Szabadság-ér 5 és Massu, Kút-utca 63. — Sepsiszentgyörgy: Föder, Lenin-utca.

MOZGÓK MŰSORA:

Brassó, Aro: Tessa. — Astra: Tessa. — Capitol: A férfi sora a nő. — Corso: Róvid találka. — Lumina: Esküvő napján. — Modern: Luana. — Redut: Lázban a város. — Scala: Udóz a Gestapo. — Sepsiszentgyörgy: Városi: Lovaglás ügy (magyar).

— NEM EMELTÉK BRASSÓ-MEGYÉBEN A BURGONYÁNAK AZ ÁRÁT. A brassómezei gazdasági hivatal a célszerűen terjesztett hírekre költi, — nem igaz az, hogy a burgonya hivatalos árát emelték a megyében. A burgonya kereskedelmi ára továbbra is nagybani 2.50, és kicsinyben 3 lej különböztet. A termelőnél 2 lej a burgonya ára. Aki magasabb árat ajánl, vagy elfogad, a szabadszörvény alapján súlyosan megbüntetik.

— OKTÓBER 8-IG LÁTTAMOZTATHATÓK A SZÁMLATÖMBÖK. (Brassó) A pénzügyigazgatóság közli, hogy a pénzügyminisztérium a kisiparosok szakmai szervezete központjának kérésére megengedte, hogy szeptember 29-étől számított 10 nap határidő alatt láttamoztathassák a jegyzéki és számlatömböket, amennyiben nem állapították közben pénzügyi kihágást és ezzel kapcsolatban nem indult meg eljárás. E feltétel mellett büntetés nélkül láttamoztathatók a jegyzék- és számlatömbök a folyó pénzügyi évre.

— AZ ALLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLAT ÚJ ORSZÁGOS VEZETŐJE. (Bukarest) Teohari Georgescu belügyminiszter Bratucu Mircea-t, a bukaresti rendőrfőkapitány vezérőrként a belügyminisztériumban működő állambiztonsági szolgálat országos vezetőjévé kinevezte.

— AZ IGAZSÁGSZOLGÁLTATÁS REFORMJÁT előkészítő bizottságok közül a büntetőtörvénykönyvet és büntető perrendtartást, valamint a különleges törvények reformjának előkészítését végző albizottságok már át is nyújtották Pátrăscu Lucretia igazságügyminiszternek az összegyűjtött anyagot. A bíróságok átszervezését tanulmányozó bizottság a napokban terjeszti elő tervezetét.

— SZENÁT LOPTAK A BERTALANI ÁLLOMÁSROL. (Brassó) Nicolae Ilie autózvezető a bertalani állomásról, egy tehervagonról több bálaprést szénát lopott, amely a brassói hadkőegészítő parancsnokság tulajdonát volt. A lopott szénát autójával a lakására szállította. A sofőr ellen megindult az eljárás.

TESTNEVELÉS

Időfeszültség küzdelem után

VACUUM OIL Brassó-SZABADSÁG Nagyváradi 1:1 (1:0)

(Brassó) — Pénteken délután a Juventus elleni nagy győzelem után, Bukarestből hazatérőben a nagyváradi Szabadság Brassóban a Vacuum Oil ellen játszott. Erre az alkalomra közel 2000 ember gyűlt össze a volt Olympia pályán, hogy tanúja legyen a Juventus verő Szabadság, a hajdani nagy NAC utódja győzelmének. A kezdőskor tippeléseket hallunk innen is, onnan is. Három góllal verik meg... Mit, öt gólkülönbséggel fognak győzni, hiszen a Juventust csak tegnap verték meg...

Közben a mérkőzés folyt. A közönség várta, mikor lát már valamit, valami rendkívülit, ami a nagy, az A-ligás csapatokat jellemzi. Sajnos nem sokat látott, semmit, a nagy Szabadságból. A Vacuum csapatát állandóan az ellenfél kapuja előtt tanyáztak, s ha csak kicsit biztosabb a csatársoruk, gólokkal győzhettek volna. Ugyanakkor a Vacuum csapata friss volt, gyors, lelkes volt és a játékosok mindenhol ott voltak, ahol kellett. Az 1:1-es eredmény győzelmet jelent az első osztálybeli ellenféllel szemben.

A Szabadság vezetői mentegetőleg hozták fel, hogy egy nappal előbb nehéz mérkőzést játszottak Bukarestben és a csapat fáradt, a hiányzó válogatott

játékosok helyett kölcsönként játékosokat kellett beállítaniok. Előmerkőzést a Sonametan és az UAB II. játszottak. Eredmény: 4:2.

MEGKEZDÖDÖTT A PRÁGA-BUKAREST ATLÉTIKAI VERSENY

(Bukarest) — A Prága és Bukarest közötti nemzetközi atlétikai verseny szombatn reggel az ANEF-pályán megkezdődött. A balkáni atlétikai versenyek után a román atléták számára rövid időn belül ez most a második nagy erőpróba, mert a cseh versenyzők között több európai hírversenyző is részt vesz Bukarestben.

ÚJRA ALAKITJÁK A BRASSÓI LOVAREGYLETET

A Népi Sportszervezet brassói kerületi szervezete felhívja a volt Brassói Lovaregylet tagjait, az egyesület újra alakítása érdekében történő megbeszélésre, amelyet az OSP Cenz. alatti lövőde épületében levő irodájában október 6-án, hétfőn este 6 órakor tartanak. Az OSP titkársága ebben az ügyben minden felvilágosítást megad. Távfessző szám 13-99.

Az Endián TTE október 7-re hírdetett választmányi gyűlést közbe jött akadályok miatt egy héttel később, október 14-én tartják.

NAGYBANI

IRODAI és ISKOLAI SZEREK

PAPETÁRIA UNIVERSALÁ CÉGNEL

KICSINYBEN!

TULAJDONOSOK:

WEISZFEILER S. és FORIL CY.

BRASSÓ, Hirscher utca 6. TELEFON 37-13

Kereskedők és közintézmények részére, NAGYBANI ÁRAK KÉRJEN ÁRAJÁNLATOT!

— A VASUTI TEHERKÖZLEKŐSÉGÉT LE SZÁLLÍTOTTÁK. (Bukarest) A vasúti vezérigazgatóság rendelkezése folytán a vasúti teherkocsik megrendelésekor letétbe helyezendő óvadék összegét október 31-ig 3000 lejre 1500 lejre szállította le.

— LETARTOZTATOTT SZERENCSE JÁTEKOSOK. (Brassó) Grigoras Gheorghe és Petran Emil bejelentett lakás és foglalkozásukról egyenleket a rendőrség letartóztatta, mert a Cigoniában szerencse játékon rajtakapták. Mindkettőjüket átadták az ügyésznek.

— A BRASSÓI TANKERÜLETI FŐIGAZGATÓSÁGHOZ tartozó elemi iskolák figyelmét felhívjuk, hogy a nemzetnevelésügyi minisztérium által engedélyezett új Palkó-Tarpai-féle ABC-könyv október 20-án jelenik meg a Józsa Béla Athenaeum kiadásában. A korlátolt példányszámra való tekintettel kérjük az iskolák igazgatóit, hogy megrendeléseiket szíveskedjenek azonnal beküldeni. Postacím: Józsa Béla Athenaeum Cluj, Piața Libertății No. 12.

— MEGKEZDIK MUNKÁJUKAT A BRASSÓI FILHARMONIKUSOK. A „Gheorghe Dima” Filharmoniai Társaság Brassóban ismét megkezdte zenei évadát. Az első hangversenye október 8-án este lesz az Astra-mozgó termében. A hangversenyen részt vesz Voicu Ion, a fiatal neves hegedűművész, aki Mendelssohn hangversenyt fogja előadni. A hangverseny további meglepetése! Gluck Alecta nyitánya, Mozart Jupiter-szimfóniája és Smetana tüneményes Moldava-szimfóniája lesznek. A brassói közönség minden bizonnyal teljes érdeklődéssel fogja támogatni a filharmonikusok munkáját, akik nem kímélnék semmi fáradságot és áldozatot, hogy értékel, tartalommal töltse meg a város zenei életét. A „Gheorghe Dima” Filharmoniai Társaság rövid működése alatt 11 eddig adott hangversenye után további

8 hangverseny rendezését tervezi az évben. Ezen neves román és más zeneművész lesz alkalma meghallgatni a közönségnek, amellyel 3 neves bukaresti karmestert is sikerült megnyerni. E zenei értékek fellépése teljesebbé teszi Brassó zenei életét. Erednie az Niculescu Dinu tanárnak, a Filharmoniai Társaság farsadhatatlan karnagyának, aki a legmoshatóbb viszonyok között kezdte meg a filharmoniai zenekar léptését és rövid idő alatt sikerült méltóvá tennie arra, hogy neves zeneművészek lépjenek fel a filharmonikus hangversenyeken. A brassói közönség minden bizonnyal ebben az időnyben is szeretettel fogja felkarolni a filharmonikusok művészi törekvéseit.

— OKTÓBER 7-IG OSZTJAK A CUKROT BRASSÓBAN. A brassómezei gazdasági hivatal közli, hogy a cukorkiosztás határideje október 7-én lejár mind a városban, mind a megyében.

— HOL KAPHATÓK AZ ÚJ FIZETÉSI LAJSTROMOK? (Sepsiszentgyörgy) Megírjuk, hogy a jövőben mind az ipari, mind a kereskedelmi vállalatoknak és kisipari üzemeknek egységes úrlapon kell kiállítaniok alkalmazottak fizetési kimutatását. A nyomtatvány a háromszékhelyei gazdasági hivatalban kapható darabonként 10 lejért. A kereskedelmi vállalatok részére szükséges nyomtatvány piros színű, az iparvállalatoké fekete színű, a kisipari üzemeké pedig kéksínű.

— TIZEVES TALÁLKOZÓ. A radnóti római katolikus fiú gazdasági és gazdaszónképző iskola a múlt tanévet befejező ünnepélyes vizsgálta és az új tanév megnyitása alkalmával 1947 október 14-én megrendezi a tíz évvel ezelőtti (1936-1937. tanévben) végzett gazdaságbarát találgatásait. A résztvevő öhajtok legkésőbb október 13-ig jeleznek részvételüket. Cím: Școala Rom. Cat. de Agricultura Iernut (jud. Tr. Mica).

FOG FOG FOG

sorok aszajpadlós nélkül, művésias kivitelben
azlnő koronák, híd arany- és platina pótló fémbe
tűmés, házias fűtő-alammentesen
Vidékkel soronkívüli

MÉRSÉKELT ÁRAK

BASCH ISTVÁN

fogász
BRASSÓ, Weiss Mihály utca 16. sz. mell.
bejárat: Közsze-ter 10. sz.

— ÚJABB VAMCSÖKKENTÉS A KÜLFÖLDI CSOMAGOKRA. (Brassó) A vezérigazgatóság közölte, hogy a megélőző 30 százalékos vámleszállítás után további 20 százalékkal csökkentette a használt gyapjú és gyapotruhák után a vámilletéket. Így az amerikai csomagokban küldött használt gyapjúruhák váma kilonként 300 lej, a gyapotruhák pedig 200 lej. Az élelmiszerek váma, ami eddig is mindössze 10-60 lej volt kilonként, változatlanul maradt.

— ZÖLDSEG-GYÜMÖLCS-VIRÁG KIÁLLÍTÁS BRASSÓBAN. (Brassó) A mezőgazdasági kamara a megyei szakszervezeti tanáccsal, a kereskedelmi és iparkamarával és a megyefőnökséggel karöltve közlemezési kiállítást rendez. Kiállításra kerülnek a megye zöldség és gyümölcs termelvényei, annak bemutatására, hogy Brassó megye termelői milyen színvonalat értek el a zöldség és gyümölcs természetesen. A kiállítást látványos virágkiállítással egészíti ki. A kiállítás ünnepélyes megnyitása a tisztakiszino új palotájának dísztermében lesz október 9-én, csütörtökön déli 12 órakor. A kiállítás október 20-ig tart.

APRÓHÍRDETÉSEK

HÍRDETÉSI DIJAK:

Apróhírdetés szavanként — 2 Lei
Álláskeresésnek — 1 „
Szövegírdetés szavanként — 3 „
Kereset. hírdetés cm — 3 „
Kereset. hírdetés előírással — 4 „
Nyitlár szavanként — 20 „
Legkisebb hírdetés 10 szó — 8 „
Jelzés és cím a kiadóban pótlja 5 „
Hírdetéseket csak a készpénzfizetés mellett fogadjuk el.

FOGLALKOZÁS

PERFECT szakácsnő állást keres, nagyvállalatnál vagy bármely ipari kiüzemben. Cím a sepsiszentgyörgyi kiadóban. (148)

ADÁS-VÉTEL

NYOLC tonnás új exender prés eladó. Ugyanott egy brassói ház cseréendő egy pestkörnyéki házzal. Cím: Brassó, Carmen Sylva 18. Mechanikusnál. 9642-a

ELADÓ új bútor és egy használt sodronybetét dupla ágyba. Sepsiszentgyörgy. Vár-utca 4. szám. (150)

SACK EKEVASAK, ekefalpak, hosszúvasak kaphatók Széplaki Károlynál Uzonban. Ugyanott eladó hatos golyós csapágyak, MÁV traktoros csapágyak, a legjobb karban. Csak személynél tárgyalni. (153)

KERESEK házhelyet Sepsiszentgyörgyön. Cím: Sepsiszentgyörgy, Vár-ér 2. emelet. (154)

ELADÓ 100 m²-es „Puck” motorkerékpár, egy faidványú gyalugép és egy 440 voltos egyenáramú villanymotor. Sepsiszentgyörgy, Mikes Kelemen u. 7. szám. (155)

VEGYES

FELNÖTTEK zongora tanfolyama. Bánci megtanulhat pár hónap alatt zongorázni népdalokat és slágereket. Brasov, str. Mureșanilor 24. 8641-v

HÁZASSÁG

ÉRETTSÉGIZETT fiatalember (intelligens lány ismeretséget keresi „IDEA” jellegre a brassói kiadóban. 9640-b

Maniu 1934-ben a Vasgárdával szövetkezve nemzeti szocialista pártot akart alakítani

Maniu a széles népi tömegek előtt előszeretettel hangzottatta, hogy demokratikus meggyőződése vezeti. A volt nemzeti parasztpárti vezér szavai és tette között azonban óriási volt a szakadék. A magát demokratának nevező politikus valójában a vasgárdisták támogatója volt. A vasgárda háta mögött állott, valahányszor annak támogatására volt szükség, sőt nem egyszer nyíltan is kiállt mellettük. Most, felelősségrevonása előtt nem lesz érdektelen, ha rámutatunk Maniu és a vasgárda kapcsolataira.

Maniu mindjárt kormányra kerülése után hatalmas összegeket pénzelt a vasgárdista mozgalmat. Nemsokára nyíltan is kiállt mellettük. A Maniu-kormány bukása után a vasgárdisták Szinaja pályaudvarán megvilkolták Duca miniszterelnököt. A közvélemény követelte a vasgárda azonnali felszámolását. Vajon ki volt az, aki ebben a feszült légkörben kiállt a gyúkosok védelmére? Ki lehetett volna más, mint Maniu Gyula. Egyik beszédében kijelentette, hogy a „vasgárdát nem lehet felszámolni, mert sincsen erre megfelelő törvény.”

Mihalache kieresztett inge — ES AMI MÜGÖTTÉ VOLT

Maniu legelső munkatársa és elsőszámsz cinkosára Mihalache Ion volt. Ez a magát egyszerű földművesnek nevező politikai méregkeverő titkileg mindig a román parasztság nemzeti viselkedésében, kieresztett ingét jart. Valójában azonban földesúr volt a javából. Hogy mégis miért jart kieresztett inget? Azért, amiért Maniu „demokratának” nevezte magát. Hogy megtévesse az ország népét és elsősorban a dolgozó földművességet.

Ez a politikai kalandor 1934-ben „tanuhányútra” ment Mussolini fasizta Olaszországa. Onnan hazatérve elragadtatással nyilatkozott a fasiszmusról. Annnyira megtetszett Mihalacheknak a fasiszmus, hogy már 1934-ben meg akarták valósítani Romániában. Legjobb bizonyíték erre Bocu Severnek a temesvári „Vestul”-ban ebben az időtájban megjelent cikke, amelyben a „lippai várur” bejelentette, hogy Maniunak szándékában áll hitlerizmus mintára nemzeti szocialista pártot alapítani, a nemzeti parasztpárt, a vasgárda és Csurá bekapcsolásával. Hogy miért nem valósult meg a terv, arról a nagyhorderejű per során nemsokára maga Maniu fog nyilatkozni.

1937-ben az akkor még illegálisban uoigozo Kommunista Párt egységes széles néprontot javasolt a fasiszmus előtörésének megakadályozására. Maniunak alkalma lett volna bebizonyítani, hogy a nép, a parasztság tömegeivel tart. Maniu azonban a néparulokkal, a nagybirto- kosokkal, a háborús úszitokkal szövetkezett. A kommunisták által javasolt népront ellensúlyozásként szövetkezett Codreanuval, a vasgárdisták hírhedt „kapitányával”. 1937 decemberében sajtónyilatkozatban jelentette be ezt a szövetséget. A

néparulók könnyen egymásra találak.

„LEGIONISTÁK, KÖVÉSSETEK MANIUT!”

Jellemző a manisták és vasgárdisták kapcsolataira, hogy Codreanu végredeletében ezt hagyta hátra híveinek: „Legionisták, kövessétek Maniut!”

Maniu a magát demokratának nevező politikai kalandor valójában mindig a vasgárdisták és országrontók cinkosa volt. A sikertelen vasgárdista zendülés után ő írta ezeket a sorokat a külföldre menekült Horio Simának: „A nemzeti paraszti

Mezőgazdák Szövetkezete Sepsiszentgyörgyön csüves lengerire készpénz és burgonyacsere

ellenében Csiki u. 11. szám alatti irodájában előjegyzéseket ellogad (S)

párt nevében biztosítalak legmese- sebbmenő támogatásunkról.

Maniunak nemcsak Grivitért, Lupényért és a többi vérengzéseért kell felelnie, hanem a vasgárdisták támogatásáért is. Ezek az ország- rontók soha se tudták volna olyan mélyre taszítani az országot Maniu segítsége nélkül.

Magyarok Szovjet Kárpát-Ukrajna művészei között

Uzsgorod (Ungvár) egyik külvárosában, szőlők és kertek között, rejtezik egy kicsiny, egyemeletes ház, amelynek falait gyönyörű freskók díszítik.

Itt él és dolgozik Kárpát-Ukrajna egyik legidősebb festőművésze, Erdélyi Béla. Háza falának freskóit fiatal kárpátukrajnai művészek festették, akik így akarják kifejezni szeretetüket és hálójukat mestereik iránt. Erdélyi magas, mozgékony, erőteljes arcú ember. Külső megjelenése alapján senki nem mondaná, hogy már 55 éves.

Nagy vendégszeretettel fogadott engem és megmutatott műtermébe. Kárpát-Ukrajna gyönyörű, fényes természetét itt vázának tucatjai tükrözték vissza.

A képművészet közel áll Kárpát-Ukrajna lakosságához. Szent elvadászhatatlan életétől. Ez a művészet iránti szeretet él a kárpátukrajnai néprajzi formák és stílusok gazdagságában. Gyönyörűek a helyi szönyegek és gyapjúborítók. Szép rajzok díszítik agyagkorsókat. Erdeti és sajátos faragásművészet is fejlődött ki ezen a tájon.

Erdélyi és Boksa, e két lelkes művész, Uzsgorodban vasárnapi művésziskolát létesítettek. Abban az időben ez volt a kiváló művész- képzés első tüzehelye Kárpát-Ukrajnában. Innen kerültek ki azok a művészek, akik ma büszkéi a kárpátukrajnai festészetnek: Manasztro Fjodor, Kocka András, Boreckij Adalbert, Rozenberg Miklós, Soltesz Zoltán, Petka Sándor és mások.

Ezek a fiatal művészek tanítók

mestereikkel együtt lelkesen fogadták Kárpát-Ukrajna visszatérő öszi anyasországa, Szovjet-Ukrajnához.

Moszkva közönsége első ízben 1935-ben ismerte meg Kárpát-Ukrajna festészetét. Ez volt a kárpátukrajnai művészek első bemutatkozása a szovjet fővárosban. Boksa József tájképet küldte Moszkvába. Erdélyi életképeket állított ki a moszkvai közönség előtt. Boreckij határozottan öröklötte meg képein Kárpát-Ukrajna népének örömeit, találkozásait a Szovjet Hadserreg tagjaival. Moszkva melegen fogadta a kárpátukrajnai művészek alkotásait és nagyra értékelték nem mindennapi tehetségüket.

Boksa már befejezett három nagy tájképet. Ugyancsak ő festett egy hatalmas képet népe boldog, szabad munkájáról. Erdélyi Béla egy nagy tájképet készített. Címe: „A Tisza völgye”. Kocka András, a kárpátukrajnai partizánokat és vezéreket, Vaszilij Russint örökíti meg képen. Boreckij Adalbert egyik vásznán a fardagók életének szenteli, akik ma már a kös tulajdonát képező erdőkben dolgoznak.

A művészeti kiállítások ma már Uzsgorodban mindennapi jelenségek.

Kárpát-Ukrajnában művészek új csoportja tűnik fel. A fiatalság a képművészeti iskolában tanul, az első ilyen művészeti iskolában, amely már a szovjet kormány nyitott meg.

Kárpát-Ukrajna művészei ma az alkotómunka lázában égnek, mert tehetségüket teljes mértékben népüknek szentelhetik.

A brassói MNSZ társadalmi törvényszéke ítélezett a dolgozó nő ügyében

A felmentő ítélet elismerését nyilvánította és támogatást ajánlott az öntudatos nőnek, aki dolgozik és küzd a jövő nemzedék boldogulásáért

(Brassó) — Társadalmi törvényszék elé idezte a brassói MNSZ szervezetének női csoportja a dolgozó nőt, hogy tisztazzza magát az ellene emelt vádakban: Elhanyagolja háztartását, késő szabad idejében is gyűlésekre jár. Nem követi anyja, nagyjánya példáját az otthonülésben és házi munkában, akik férjükre bízták a napi kereset gondját; a politikai, társadalmi, gazdasági kérdésekben való beleszólás jogát.

A brassói törvényszék nagy esküdt-szíjéi termét színdíjt meg töltötte a közönség, hogy meghallgassa a tárgyalást. A tömött széksorokban ülők nyíltan sok kérdésre vártak választ a dolgozó nő ügyében. Hiszen a megérhetős biztosítására most a háború után sokkal többen kényszerülnek a nők köréből pénzkereseti munkára.

Tanukat hallgatott ki a törvényszék, akik közül vallottak a vád alá helyezett Kovács Jánosné munkásnő ellen és mellette vallottak. A vallomások során tisztázódott, hogy a vádolt kényszerűségből törli magát a gyári munkában, szívesebben ült otthon és foglalatlanokodni háztartásával, gyer-

mekkel nevelésével. Gazdasági kényszerből „do-gozó-nő” tehát. Kovács Jánosné politikai gyűlésekre már nem küld, anyagi, hanem benső erkölcsi kényszerből jár.

Mint gyárban dolgozó nő, látja a társadalom hibás berezdekedését, visszaszolgáltatást, tudja, hogy ha ezeken nem változtatnak, a dolgozó tömegek az emberiség túlnyomó része, nem fog javithatni sorsán. Az őket kényszerítik, elnyomják és kizsákmányolják a vagják emberi jogok érvényesítése, boldogulásuk lehetőségét útját. Mert a szervezkedéssel erőre kapnak, jól megszervezett gyűléshatással a re- akciók körök háborúságot, ha kell, vi- lágáhaború robbantanak ki, hogy a megtizedelt tömegeket utána annál könnyebben igába hajthassák. A dolgozó nőnek szüksége van a munkára, hogy megélhessen maga és családja. A munkának pedig szüksége van a do- gozó, felvilágosított nőre, hogy kiál- lon a dolgozó férfi mellé megvédni a termelő munka lehetőségét, békéjét, nyugalmát annak ellenségei, a háborús úszitók, a munkástömegeken élősködő

imperialisták ellen.

Az öntudatos dolgozó nő, a maga növekvő tömegével döntő tényező le- het a termelő munka nyugalmaért, a társadalom igazságos békéért folytatott harcban. Kényszerű áldozat a nőtl, ha ott kell hagynia gyermekeit, család- otthonát és munkakeresetét, vállal a megélhetésért. Önkéntes áldozat, ha öntudata, erkölcsi érzése arra késze- ti, hogy kiálljon férje mellett a béké- ért, gyermekek jövő boldogulásáért. Aki nem hagyja többé ágyúgolyókat ve- tni és odadobni az ezt eőkészítő munkák zsákmányolás, anyagi és er- kölcsi kizsákmányolás, műveltség, testi-lelki nyomorúság martalékaul.

Mindennek bebizonyosodván — a brassói MNSZ-szervezet társadalmi törvényszéke felmentette Kovács Jánosné dolgozó nőt az ellene felhozott vádak alól. A vádat a tárgyalás során kiterjesztették a társadalomra is. Az ítéletközlése a társadalmat, hogy a dolgozó nő ne akadályozza, hanem támogassa öntudatos, harcos munká- jában a jelen és jövő nemzedékek jobb életét.

A végén hogy ez az ingoványra épí- tett demokrácia mégse süllyedjen túlságosan el — lelke rajta — felelőssé- gét havi negyven (40) lejt. A MNSZ ki- küldöttel ennyi nyugalmaságot már nem bírtak ki, hát szó nélkül k for- dultak Nagy Simon úr portájához és hazatértek. Otthon azonban megle- petés érte őket. Nagy Simon úr meg- előzte. Motorkecskájára ült, berob- gott Szentgyörgyre és 400 lejt hagyott a szervezetnél 2 havi megajánlás cí- mén. Mert a nagylekű emfwpetam- mén, Mert Nagy Simon úr okos ember. Ugy gondolkodott, hogy minél nagyobb téglát rak az ingoványra épült demok- rácia épületére, annál hamarabb el- süllyed az. Nos, Nagy Simon úr, az ön téglájától nem fog elsüllyedni a de- mokrácia. Mert a nagylekűen felelő- sőt 400 lejt nem fogadták el. A Ma- gyar Népi Szövetség megyei végrehajtó bizottsága úgy határozott, hogy a jö- vőben nem csak nem kér, hanem nem is fogad el támogatást, mert az ilyen nagysimonokat nem tekintik a magyar- ság anyaszervezeti tagjainak.

Nagy Simon úr!

Önön kívül van még ebben az or- szágban közel kétfélmillió magyar aki — nem mint Ön — valóban magyar- nak is érzi magát. Ezeknek a kiest, de becsületes magyaroknak a havi húsz leje (húsz lejt) ki, mint az Ön „nagy- lelkes” felelőssé- és hasonló jóki- vánásgóltól kiest 400 leje.

Ha pedig majd egyszer szükségem lesz politikai segítségemre, — pedig lesz, — akkor gondolkodjon arra a bizonyos 400 leire. Mert a kerék fordu! Még a nagyimunkánál is. Akár akarják akár nem.

7. NÉPI EGYSEG okt. 6

Megszabták a vállalati igazgatók fizetésének felső határát

(Bukarest) — Megítuk, hogy az Országos Szakszervezeti Tanács előterjesztése az ipar- és kereskedelmiügyi minisztérium tanulmányozta a magánvállalati vezető tisztviselők fizetésének korlátozását. A felső határ megszabása, amelyre most sor került, a vezérigazgatókra nem vonatkozik.

A rendelkezés tekintetbe veszi az illető vállalatnál dolgozó alkalmazottak számát. A legfeljebb 100 alkal-

mazottat foglalkoztató vállalatnál működő igazgató havi fizetése bruttó 25.000 lej (netto 18.450 lej), az igazgató bruttó 18.000 lej (netto 14.730 lej). A 100 és 700 közti alkalmazottat foglalkoztató vállalat igazgatójának fizetése 30.000 lej (20.000 lej), az igazgatóé 23.000 lej (1.185 lej). A 700 és 2000 közti alkalmazottakat foglalkoztató vállalat igazgatójának fizetése 37.000 lej (24.900 lej), az igazgatóé 30

ezer lej (20.650 lej). A 2000 és 10.000 közti alkalmazottat foglalkoztató vállalat igazgatójának fizetése 45.000 lej (29.925 lej), az igazgatóé 35.000 lej (23.550 lej). A 10.000 munkásnál többet foglalkoztató vállalat igazgatója legfeljebb 50 ezer lej (33.025 lej) fizetést, az igazgató 40.000 lej (26.650 lej) fizetést kaphat. A fizetéshez a szolgálati évek száma szerint pótlék jár.

Főváros — zsebtolvaj nélkül

Ha némi túlzással is, de mégis Bukarestet illeti meg a cimbén használt jelző. Míg a múltban legalább napi húsz panasz futott be a rendőrségre titkon kiemelt pénztárcák miatt, most alig jön be háromnaponta két ilyen jelentés. Pályát változtattak volna a tisztességes zsebtolvajok, vagy mint ma mondani szokás, más foglalkozásra képezték át magukat? Nem. Csupán a demokrátiázott rendőrség változtatott a módszerein. A fővárosi rendőrség eddig is ismert, sőt személyesen ismert minden valamirevaló zsebmetszőt. Ha azonban nem sikerült vagy tétlenélni, vagy minden készséget kizáróan bizonyítani, a zsebtolvaj megszabadult. Est nemcsak a rendőrség, hanem a zsebmetszők is tudták. Hiába, a törvény törvény. An-
nak nem ismerése nem szolgálhat mentőkörményül. Már pedig a zsebmetszők jól ismerték a törvényt. A törvény szigorú szemmel-tartásával dolgoztak.

A demokratikus rendőrség azonban úgy gondolkodott, hogy a törvénynek betűjén kívül szelleme is van és ehhez igazodott. Ebből az lett, hogy a zsebmetszőknek szigorúan megtiltotta, hogy jogalmas helyen zsúfoltság idején megforduljanak. És meri nem tudni minden tolvaj mellé külön rendőrt állítani, állandó őrszemeket helyezni el a zsebmetszők legkedveltebb működési területein. Ahol ilyen tiltott vadászterületen a zsebmetsző csak valamelyik tagját elkapták, három hónapra üdülésre küldték — Platavestibe.

A rendőrség jól számított. Tudta, hogy a zsebmetsző mindenki ki-
bír, csak egyedül a tisztességes munkát nem. Az eredmény nem is maradt el. Ma Bukarestből minden valamire való zsebmetsző pánikszerűen menekül és inkább éhenhal, semminthogy három hónapig dolgozzék.

Igy szabadult meg a főváros a zsebtolvajoktól. És persze nem jelent az, hogy most már pénzünk, ket a gomblyukunkban hordjuk, de ez az idő sincs már messze. Bukarest mindenestre szegényebb lett — a zsebtolvajokkal.

Égessük el a burgonyaszárakat

Azzal, hogy a burgonyát felszedtük, még nem végeztünk el minden munkát, ami a helyes burgonyatermesztéshez tartozik.

A végett, hogy a sok kártevőt, amelyek a burgonya szarán és közben lévő gazon élősködnek, megsemmisítsük, a burgonyaszárakat, valamint a gáz el kell égetnünk. Az elégetéssel igen sok kártevőt tudunk elpusztítani. Sokan azt gondolják, hogy nem fontos azt el-
égetni, hiszen úgy is leszántódik. Ne higgye senki, hogy a kártevők megsemmisülnek azáltal, ha a burgonya szarát leszántják. Nem semmisülnek meg, hanem a leszántással olyan helyre kerülnek, ahol jól ki-
telhelhetnek, hiszen a kártevőknek az csak előnyére válik, ha leszántják, mert ezáltal elősegítettük az átteleléshez és így a leszántással maga a gazda segíti elő ezeknek a mesterségesen történő többszaporodását. A burgonyaszár takarmánynak nem alkalmas. Trágyakészítés szempontjából pedig, ha figyelembe vesszük azt, hogy belőle istállótrágyát készíteni nehéz és nem is ajánlatos, hogy a földről elhurcoljuk, mert ezáltal a kártevőket más területekre is bevisszük. Ami a szár trágyamértékét illeti, a földön elégetett szár hamuja is trágyaértéket képvisel. Az elégetés nem jár különösebb nehézséggel, ha tiszta, száraz időjárás van. Nem kell mást tenni, mint a szarát és a gázot szelvényi kicsit és laza rakásokba, amikor a munkával végeztünk, meg kell kezdeni az égetést.

Friss husnak nincs — gyanus hentesáru részére van vágott marha

(Brassó) — A gazdasági ellenőrző hivatal sorra kinyomozza azokat a bűnös utakat és módokat, amelyeken a legszükségesebb élelmiszereket és iparcikkek nem jutnak a dolgozók tömegéhez, hanem vagy rejtett raktárakba vándorolnak, vagy fekete utakon juttatják el az adóhoz, akik minden árat megfizetnek.

Beszédes bizonyíték erre a brassómezei gazdasági hivatal legújabb leleplezése arról, miért nincs szombatmarhahús, vagy csak alig, a mászárszékekben? Miért van jó ízű, de annál drágább és rossz hentesáru helyett?

A HUS FEKETE UTJA

A gazdasági ellenőrző közegek feltartóztattak tegnap egy szekert, amelyen három levágott marha húsát szállították engedély csak egy marha vágására volt. A húst a Fekete-utca 7. szám alatti régen Höhr, ma Culpi néven szereplő hentesáru céghez akarták vinni.

A vizsgálat kiderítette, hogy Rosenfeld mézáros is be van keverve az ügybe. O mint a Schiel-gyár megbízottja, két marhával többet vágott az engedélyezetténél. Természetesen az így levágott állatok húsa arra szolgált volna, hogy drága hentesárukat dolgozzák fel, minden maradékát belevetve, amint ezt már szokták.

Az árdírtás legújabb módja az, hogy frissen húst minél kisebb mennyiségben árusítanak, ehelyett hentesárukat dolgozzák fel. Ezzel kétféle árdírtást követnek el. A hentesáruval véghezvethető gyártási mesterkedések révén megengedheti magának a mézáros azt is, hogy fekete áron vehessen állatokat a falusiaktól. Így felhajtja az állatárát, rongja a pénz értékét és elősegíti, hogy visszatérjenek a régi idők, amikor bejárt kereskedtek magukat mindazok, akik legalja a társadalomnak, a sokgyermekes dolgozó apák, vérszegény szoptató anyák éhező gyermekek hasznosítását és kiszolgálását.

Rosenfeld mézáros vallomásaiban azt próbálta elhitetni, hogy volt engedélye a két marha vágására, de elvesztette. Megállapították azonban, hogy a Schiel-gyár munkásai hűsélés-

tására engedélyezett állatokat levágtak. Több mentése nem került nyilvánvaló lett a visszaadás, a két marhát engedély nélkül vágták le.

AKIKNEK NEM ÜZLET

A TISZTESSÉGES KÉRESEK

Ha fel tesszük a kérdést, miért nem vágják le tisztességes úton, engedély alapján az állatokat, hiszen nincs elég hús szombatnapként Brassó mászárszékeiben, egyszerű és világos válasz: vannak mászárosok, akik nem eléged-

nek meg a törvényes haszonnal, ami a friss hús vágásával és eladásával jár nekik. Tisztelet a kivételnek — ismét fekte útra akarják terelni az árut. Jó, hogy most már van éber ellenőrző szervezet, vannak, akik a múlt szomoru tanulságai után nyitva tartják a szemüket és odafigyelnek ezekre az embertelen fektezésekre, ahova valók börtönbe és munkatáborba, ha nem tesszük nekik a tisztességes munka és kereset.

Cukorosztás októberre

(Bukarest) — A kereskedelem és iparügyi minisztérium szombaton délen az alábbi közleményt adta ki: Október 6. és 31. között megtörténik az októberi cukoradagok kiosztása az ország össz lakossága részére. Városokban a cukrot az októberre kiadott új élelmiszerlap, falvakban pedig névjegyzékek alapján osztják ki éspedig: a földalatti dolgozó bányászok a lila színű élelmiszerjegy cukorszelvénye alapján 750 gram, a nehéz testi munkások piros élelmiszerjegy cukorszelvényére 500 gram, a többi munkások és tisztviselők a kék színű élelmiszerjegy szelvényére 375 gram, a 14 éven aluli családtagok a narancssárga színű jegy szelvényére 375 gram, a 14 éven felüli családtagok a zöld színű jegyre 250 gram, többi városi lakosok a fekete színű jegy cukorszelvényére 250 gram cukrot kapnak. A falusi lakosság 50 gram cukrot kap névjegyzék alapján. Azok a köztisztviselők, munkások és magánvállalati alkalmazottak és azok családtagjai (feleség és kiskorú gyermekek), akik falun laknak és nincsen élelmiszerjegyük, az őket megillető cukoradagot kapják névjegyzék alapján, amely névjegyzéket a vármegyei gazdasági hivatalnak kell láttatni. A cukor kiosztása azon kiosztási központok útján történik meg, amelyeket a vármegyei gazdasági hivatal jelöl ki. A cukor kiosztási központok a minisztérium megállapította árban mérik ki. Figyelemztetik a lakosságot, hogy a fent felsorolt cukorszelvények és névjegyzékek visszavonhatatlanul csak október 31-ig érvényesek, amikor is a cukor kiosztása megszűnik.

Nyugdíjazás az egyetemi tanárok között

(Bukarest) — A főiskolai tanszékvezető helyzetének felülvizsgálását végző miniszterközi bizottság előterjesztése nyomán a nemzetnevelésiügyi minisztérium harmincegy egyetemi tanárt helyeztet hivataltól nyugdíjba. A nyilvánosságra hozott jegyzéken egyelőre a kolozsvári Ferdinand Tudományegyetem, a jasi tudományegyetem és temesvári műegyetem nyugdíjazott tanárai szerepelnek. A jasi egyetem tanárai közül hetet, a temesvári műegyetem-

tanárai közül hatot nyugdíjaztak. A kolozsvári román egyetem nyugdíjazott tanárai a következők: Porutiu Petre, Pop Traian, Negrea Camil, Stefanescu-Goanga Florian, Giuglea Gheorghe, Panaitescu Emil, Ganea Romulus, Vuia Romul, Dragomir Silvii, Maior Augustin, Borza Alexandru, Oprcanu Sabiu, Preotescu Odo, Angheluta Teodor, Vasiliu Titu, Stoichita Iosif és Moldovan Iuliu.

Hernyótalpas traktorok érkeztek a Szovjetszövetségből

(Bukarest) — A február 20-án kötött szovjet-román gazdasági egyezmény keretében legutóbb 50 darab hernyótalpalal felszerelt, öt-

venkét lövész traktor érkezett a REAZIM-hoz. A hernyótalpas traktor lehetővé teszi a munka zavaratlanságát nedves talaj esetén is.

Ujabb intézkedés a pontrendszerrel kapcsolatban

(Bukarest) — Az ipar- és kereskedelemügyi minisztérium utasítással látta el az adagolt árucikkkel árusítást végző áruházakat. Ennek keretében közölte, hogy bármínő pamutszövetet méterenként 12 ponttal, bármínő selyemszövetet 8 ponttal és bármínő gyapjúszövetet 50 ponttal számolnak el méterenként.

A lábbelire vonatkozóan a minisztérium rendelkezése értelmében bakancsot csak a lilaszínű jegy A és B jegyre adnak ki, vagyis a földalatti munkát és nehéz munkát végző munkásoknak, míg a pirosszínű jegy C jegyre csak cipőt szolgáltatnak ki. A miniszteri rendelkezés végül kimondja, hogy az év folyamán be nem váltott pontokat a jövő évben is lehet értékesíteni.

Az új menetrend

(Sepsiszentgyörgy) — Október 5-én 12 órakor új vasúti menetrend lépett életbe az egész ország területén. Az új menetrend szerint a következő vonatok érkeznek és indulnak a sepsiszentgyörgyi állomásról:

Brassó—Székelykocsárd	1.25
Madfalva—Brassó	5.02
Bereck—Brassó	8.08
Brassó—Székelykocsárd	8.18
Sepsiszentgyörgy—Bereck	8.30
Székelykocsárd—Brassó	10.24
Brassó—Sepsiszentgyörgy mot.	12.57
Brassó—Madfalva	16.24
Sepsiszentgyörgy—Brassó	16.22
Brassó—Bereck	17.51
Bereck—Sepsiszentgyörgy	18.35
Sepsiszentgyörgy—Brassó mot.	19.10
Székelykocsárd—Brassó	19.42
Brassó—Sepsiszentgyörgy	21.10